

#5 HANDLAR OM

Traditioner

Julkalendarium

Nya och gamla traditioner

Bryt skadliga traditioner

Nya och gamla traditioner?

Av tradition vet vi att julen bygger på traditioner. Firandet av julen "ska" följa ett visst mönster, vissa saker "måste" finnas med för att det ska bli jul. Sällan är väl, på gott och ont, traditionens makt så stor som när det kommer till julfirandet. Ordet "tradition" är ett latinskt ord i betydelsen "överlämnande" och det som lämnas vidare är det kulturella och sociala arv som vi känner till. Traditioner kan vara både positiva och negativa; jultindrande barnaögon är en bra tradition, julfulla föräldrars simmiga ögon är en dålig tradition.

Man ska vara uppmärksam på traditioner. I alla traditioner finns en berättelse även om den ibland är okänd. En del traditioner bör man släppa taget om, alldeles oavsett hur länge de har funnits. Traditioner skapas på nytt hela tiden. Det julfirande vi firar idag är inte detsamma som våra föräldrars eftersom förutsättningarna har förändrats. Samtidigt så finns det en trygghet i traditionens erfarenhet.

Året som nu närmar sig sitt slut har tvingat oss alla att hitta nya former för olika traditioner, inte minst i församlingens arbete och gudstjänstliv. Traditioner som vi har tagit för självklara har inte kunnat genomföras eller varit tvungna att förändras. Så har det också varit för samhället i stort och för många, många av er, kära församlingsbor. I detta ligger en sorg. Det har påverkat oss mer än vad vi ännu kan överblicka. Men jag har också märkt att kravet på fysisk distans har öppnat portar till en ökad uppmärksamhet mellan människor. Jag är övertygad om att ur alla de erfarenheter vi har gjort under detta år kommer det att komma nya traditioner, vackra och fina. Hur dessa kommer att ta sig uttryck vet jag inte men vi får tillsammans utforma dem.

Foto: Johanna Norin

Nu går Bromma församling in i advents- och jultid. Utifrån de förutsättningar och begränsningar som finns kommer vi att bidra med det vi kan för att bidra till att den signade julfriden också ska komma till Bromma. På traditionellt sätt eller inte ... Eftersom mycket kan förändras dag från dag vill jag be er att förutom den veckovisa annonseringen i lokalpressen följa uppdateringarna på församlingens hemsida på daglig basis.

En god och välsignad advents- och jultid!

Torbjörn Gustavsson, kyrkoherde

BROMMABLADET

Ansvarig utgivare: Torbjörn Gustavsson
Redaktör: Hanna Fjällman

TRYCK & LAYOUT

Åtta.45 Tryckeri AB. Upplaga: 26 000 ex.
Layout: Hanna Fjällman. Original: Kolossal.

OMSLAGSFOTO

Väggmålning i Bromma kyrka
Hans-Peter Bloom

EXPEDITIONENS ÖPPETTIDER

Mån–fre 9–12 och 13–15

Växel: 08-564 355 00
www.svenskakyrkan.se/bromma
bromma.forsamling@svenskakyrkan.se

BROMMA KYRKA

Glivägen 100,
T-Brommaplan, buss 117

FAMNEN OCH EXPEDITION

Stopvägen 120,
T-Brommaplan

ÄNGBYKYRKAN

Kyrkbacken 9,
T-Islandstorget

KVARTERSKYRKAN MARIEHÄLL

Bällstavägen 44,
T-Islandstorget, buss 113

Utomhuskrubban ska stå längs långhusets norrvägg. Foto: Hans-Peter Bloom

Fira utomhus i jul!

I år blir en annorlunda jul. Bromma församling flyttar en stor del av julfrandet utomhus och bygger upp en julkrubba på Bromma kyrkas norra sida och bereder sig på snabba omställningar om situationen förändras.

Cathrine Nordqvist är biträdande kyrkoherde i Bromma församling och ansvarig för årets julfirande. Redan tidigt i höstas började församlingen fundera på hur julen ska kunna firas på ett smittsäkert sätt.

– Tidigare under året har vi ställt om till att vara mer utomhus, från promenader, pilgrimsvandringar och kaffeutdelning till sommarkyrka, utomhuskör och Allhelgonafirande. Vi har tagit till vara på de delar vi upplevt som positiva och tänker

fortsätta att erbjuda mötesplatser utomhus där människor kan känna sig trygga och det är enklare att hålla avstånd, säger hon.

Willab Garden i Bromma har gått in och sponsrat med en del av ett växthus som kommer att monteras upp på kyrkans norrsida, ovanpå klosterträdgården, och rymma den julkrubba som i vanliga fall ställs upp i Ängbykyrkan. Krubban står uppe mellan första advent och trettondagshelgen. **Här ska församlingen ha sitt julaftonsfirande och**

krubban blir fond för olika aktiviteter som till exempel köravslutningar och träffar med barngrupperna så bli inte förvånad om du hör musik när du passerar kyrkogården i jul.

Julkrubborna i Bromma kyrka är bland de mest populära gudstjänsterna under året, men på grund av smittorisken blir de inte av i år.

– **I stället är vi utomhus vid julkrubban på julafton. Vi finns på plats mellan klockan 9 och 12 med andakter och psalmsång vid några tillfällen, säger Cathrine.**

Biträdande kyrkoherde Cathrine Nordqvist tittar på växthus på Willab Garden i Bromma. Det blir ett växthus i den här modellen fast vitt. Foto: Hanna Fjällman

En annan utomhusaktivitet blir en julvandring mellan kyrkorna i Bromma församling lördagen den 19 december.

– Vandrigen går mellan Famnenkyrkan, Bromma kyrka och Ängbykyrkan. Det blir en kort guidning vid varje kyrka och vi bjuder på fika. Många Brommabor är väl bekanta med Bromma kyrka men det här är ett fint tillfälle att även lära känna de två andra kyrkorna lite bättre, säger Lotta Lundberg, diakoniassistent i Bromma församling, och lägger till att även om vandrigen sker utomhus är själva guidningen inomhus.

Vid gudstjänster och konserter kommer antalet besökare vara begränsat för att säkerställa att besökarna kan hålla fysiskt avstånd till varandra.

– Det blir biljetter till alla våra julkonserter, både i Bromma kyrka och i Ängbykyrkan. Det känns jättetråkigt att inte kunna släppa in alla i Ängby där vi inte brukar ha någon begränsning, men

vi kommer spela in och sända några av julkonserterna på vår hemsida. Just nu har vi satt max antal besökare till 35 personer men om myndigheterna kommer med nya direktiv kan även det förändras så vi uppmanar alla att för säkerhets skull alltid dubbelkolla i kalendariet på vår hemsida, säger Cathrine Nordqvist.

Ingrid Arvidson är diakon i Bromma församling och ansvarar för de diakonala insatserna under julen.

– Vi kommer som vanligt att dela ut matkassar till de som har svårt att få ekonomin att gå ihop vid jul. Mina kollegor och jag har också många telefonsamtal med människor som far illa av den ofrivilliga ensamhet som pandemin har fört med sig. På julafton brukar vi ordna ett stort julfirande i Ängbykyrkan, men eftersom vi tyvärr inte kan göra det i år försöker vi kontakta de vi vet brukar sitta ensamma på julen på andra sätt, säger hon.

Hanna Fjällman

JOURHAVANDE PRÄST

Journalhavande präst har tagit emot 76 797 samtal mellan januari och september i år. Det är en ökning med nästan 35 procent jämfört med samma period 2019 (57 344 samtal). Ökningen av personer som chattat med jourhavande präst är ännu större, nästan 90 procent från 8 793 till 16 670 chattmeddelanden.

VEM SVARAR OM JAG RINGER?

Att få dela sina tankar med någon kan göra skillnad. Journalhavande präst lyssnar och det som sägs stannar mellan er. I jouten arbetar anställda i Svenska kyrkan från hela landet och det du säger stannar mellan er. Prästerna är anonyma liksom du är anonym när du hör av dig. Du behöver inte tillhöra Svenska kyrkan eller vara troende för att kontakta jourhavande präst. Tron på Gud är självklar för prästerna som arbetar i jouten, men om du inte själv frågar om det talar ni inte om Gud, läser Bibeln eller ber böner under samtalet. Du kan kontakta jourhavande präst via telefon (112), digitalt brev eller chatt.

Läs mer:

svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

BROMMA FÖRSAMLING

Vill du prata med en präst eller diakon i Bromma församling finns deras telefonnummer här i Brommabladet. Notera att de är i tjänst olika dagar under jul så kontakta någon annan om den du söker inte är anrättbar.

Julen i Bromma församling

FÖRSTA ADVENT 29 NOVEMBER

Familjegudstjänst

Ängbykyrkan 9.30 & 11.00

Tonfiskarna kl 9.30, Lennart Grahn, trumpet

Adventsgudstjänst

Bromma kyrka 11.00 & 13.00

Ängby motettkör, Christer Fredriksson trumpet

Sjung in advent (gudstjänst)

Bromma kyrka 18.00

LÖRDAG 5 DECEMBER

Te Deum (musikgudstjänst)

Bromma kyrka 16.00

Sita Anna Vokalensemble,

Hans Öve Olsson, orgel

ANDRA ADVENT 6 DECEMBER

Festgudstjänst

Bromma kyrka 11.00

Ensemble ur Bromma kyrkokör

Christer Fredriksson, trumpet

Ängbygudstjänst

Ängbykyrkan 11.00

TREDJE ADVENT

& LUCIA 13 DECEMBER

Familjegudstjänst med Lucia

Ängbykyrkan 9.30 & 11.00

Småkrabborna

Söndagsgudstjänst

Bromma kyrka 11.00

Ensemble ur Ängby motettkör

LÖRDAG 19 DECEMBER

Kyrkvandring med guidning

Mötesplats: Famnenkyrkan 10.00

FJÄRDE ADVENT 20 DECEMBER

Söndagsgudstjänst

Bromma kyrka 11.00

Kvartettsång

Ängbygudstjänst

Ängbykyrkan 11.00

JULAFTON 24 DECEMBER

Julkrubba, utomhus

Bromma kyrka 9.00–12.00

Julbön

Bromma kyrka 15.30 & 17.00

Stina Åkerberg, solist

Midnattsmässa

Bromma kyrka 23.30

Gabriella Thür, harpist

JULDAGEN 25 DECEMBER

Julotta

Bromma kyrka 6.00 & 7.30

Håkan Ekenäs, solist

Juldagsgudstjänst

Bromma kyrka 11.00

ANNANDAG JUL 26 DECEMBER

Annandagsgudstjänst

Bromma kyrka 11.00

Ensemble ur Ängby motettkör

SÖNDAG 27 DECEMBER

Julsångsgudstjänst

Bromma kyrka 11.00

NYÅRSAFTON 31 DECEMBER

Nyårsbön

Bromma kyrka 17.00

Sara Wijk, cello

NYÅRSDAGEN 1 JANUARI

Ekumenisk nyårgudstjänst

Bromma kyrka 17.00

SÖNDAG 3 JANUARI

Söndagsgudstjänst (sammanlyst)

Bromma kyrka 11.00

TRETTONDAG JUL 6 JANUARI

Trettondagsgudstjänst

Bromma kyrka 11.00

Ensemble ur Ängby motettkör

SÖNDAG 10 JANUARI

Söndagsgudstjänst

Bromma kyrka 11.00

Familjegudstjänst

Ängbykyrkan 11.00

KALENDARIET PÅ
VÅR HEMSIDA
UPPDATERAS
KONTINUERLIGT EFTER
MYNDIGHETERNAS
DIREKTIV

ALLA KAN SJUNGA JULSÅNGER!

Var med och sjung våra käraste julklassiker!

Vi övar tre tisdagar i december och sjunger tillsammans i Bromma kyrka på juldagen.

Datum: Tisdag 8, 15 & 22 december 18.30

i Ängbysalen. Anmälan till körledare Majda

Burstedt majda.burstedt@svenskakyrkan.se

KONSERTER

ÖNSDAG 9 DECEMBER

Orgelkonsert

Bromma kyrka 19.00

Mattias Wager, domkyrkoorganist

MÅNDAG 14 DECEMBER

Julkonsert i Ängbykyrkan 18.30 & 19.30

Ängby motettkör, Per Ahlberg, orgel, Lars Lodin, dirigent

LÖRDAG 19 DECEMBER

Julkonsert i Bromma kyrka 16.00 & 18.00

Eric Skarby, pianist, Anne-Marie Bodén, dirigent, Erik Arnelöf, solist

OBS! BILJETTER TILL SAMTLIGA KONSERTER

Hämtas från 18 november på församlingsexpeditionen,

Stopvägen 120. Öppetider: måndag–fredag 9–12 och 13–15.

35 biljetter finns tillgängliga. Max två biljetter/person.

Bryt en tradition!

Det är hög tid att bryta skadliga traditioner. Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstypning och andra övergrepp. Vi lever alla under samma himmel och har samma rättigheter. Men beroende på var vi föds, eller vilket kön vi har, ser verkligheten olika ut.

Traditioner är viktiga för oss. Det blir extra tydligt under julen, vår största kristna högtid. Traditioner är invanda seder och bruk, språk och värderingar som förs vidare från generation till generation. Ofta skapar de en trygg ram runt våra liv, oavsett var i världen vi lever.

Men en del traditioner är skadliga. Tvångsäktenskap, könsstypning och andra övergrepp drabbar många flickor runtom i världen. Varje dag gifts fler än 30 000 flickor bort, en del inte äldre än 10 år. Var tredje flicka och kvinna utsätts för våld under sitt liv – bara för att de är flickor. Skadliga sedvänjor, strukturer och normer berövar flickor och kvinnor makten över sina liv. Det kan vi inte acceptera!

Som kyrka har vi särskilt ansvar. I många länder har människor större förtroende för religiösa ledare än för politiker och myndigheter. Därför är det avgörande att religiösa företrädare tar avstånd från exempelvis tvångs gifte, könsstypning och andra övergrepp. Act Svenska kyrkan har en unik möjlighet att samarbeta med andra religiösa aktörer och förändra förtryckande strukturer, oavsett om de finns inom kyrkan eller i övriga delar av samhället.

Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och tusentals frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan för mer rättvisa samhällen, där flickor och kvinnor kan göra sina egna val. Tillsammans kan vi bryta skadliga traditioner!

act
Svenska kyrkan

JULINSAMLINGEN 2020

Swisha valfritt belopp till 900 12 23

Eller sätt in din gåva på:

Plusgiro 90 01 22-3

Bankgiro 900 1223

KONTAKT

PRÄSTER

Torbjörn Gustavsson, kyrkoherde/
kontraktspastor 564 355 25
Cathrine Nordqvist, biträdande
kyrkoherde 564 355 07
Åsa Andersson 564 355 22
Niklas Hegenbart 564 355 24
Christer Klausberger 564 355 21
Kaisa Celsing 564 355 71

DIAKONER

Ingrid Arvidson 564 355 80
Rose-Marie Eriksson 564 355 06
Lotta Lundberg (ass) 564 355 30
Clary Nilsson 564 355 14

MUSIKER

Anne-Marie Bodén 564 355 03
Majda Burstedt 564 355 11
Helén Grahn 564 355 11
Lars Lodin 564 355 17

BARN, UNGDOM & KONFIRMATION

Louise Almén 564 355 73
Gloria Arvidson 564 355 74
Cecilia Eriksson 564 355 23
Sara Jansson 564 355 28
Anton Lindsjö 564 355 12
Marika Lingmerth 564 355 02
Monica Spolén 564 355 37
Jonas Strömmer 564 355 70

ÖPPNA FÖRSKOLAN

Christina Carnhoff 564 355 26

KANSLICHEF

Anne-Louise Löfgren 564 355 10

KANSLISEKRETERARE

Agneta Wizén 564 355 04

EKONOMISEKRETERARE

Johanna Elfner 564 355 18

BOKNING OCH RECEPTION

Bodil Hansen 564 355 00

KOMMUNIKATÖR

Mathilda Bäcklin 564 355 16
Hanna Fjällman 564 355 15

FASTIGHETSTEKNIKER

Lars Lindfors 564 355 05

HUSMOR

Carin Hildebrand 564 355 08

KLOCKARE

Carina Karlsson 564 355 09

VAKTMÄSTARE

Clas Alered 564 355 19
Fredrik Rosén 564 355 20
Anneli Rydahl 564 355 81

Titta in på församlingens hemsida för aktuell information:

www.svenskakyrkan.se/bromma

Du hittar oss också på Facebook:
Bromma församling

och Instagram:
bromma_forsamling
barnibromma
ungibromma

Kompenserad i enlighet med ClimateCalc.
www.climatecalc.eu
CC-000093/SE

Svenska kyrkan
BROMMA FÖRSAMLING